

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Patoloxía Podolóxica 2	Código	750G02022	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	CastelánInglés			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	carolina.rosende@udc.es	
Profesorado	Pérez García, Sergio Rosende Bautista, Carolina	Correo electrónico	sergio.perez.garcia@udc.es carolina.rosende@udc.es	
Web	moodle.udc.es			
Descrición xeral	A Materia Patoloxía Podolóxica 2, enmárcase dentro do módulo 4 do Plan de estudos de Grao en Podoloxía. Trátase dunha materia do 1º cuatrimestre do 3º curso e nela desenvolveranse coñecementos relacionados cos procesos patolóxicos sistémicos e específicos do pé con relevancia podolóxica. Revisaranse as principais características fisiolóxicas e patolóxicas na idade infantil así como na idade xerátrica. A abordaxe do estudo as diferentes patologías e afeccións realizarase desde o punto de vista clínico e funcional, integrándose deste xeito o estudo da semioloxía das patologías podolóxicas e as manobras de exploración física así como o uso e interpretación de probas complementarias nos diferentes procesos patolóxicos do pé do ancián e do infante. Os contidos que se impartirán nesta materia son: Procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica. Cambios fisiolóxicos da extremidade inferior e características da marcha nas diferentes etapas de crecemento. Patoloxía podolóxica infantil. Deformidades conxénitas. Asimetrías. Enfermedades raras e a súa repercusión no pé. Fisiopatoloxía do envellecemento músculo-esquelético. Características da marcha do ancián. Patoloxía podolóxica no ancián			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A19	Coñecer e identificar os procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica, pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparato locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica. Identificar as lesións dermatolóxicas e o seu tratamento. Coñecer e aplicar a Farmacoloxía específica de uso podolóxico.
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo.
B5	Traballar de forma colaborativa.
B7	Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo.
B9	Fomento dunha segunda lingua de interese para a profesión.
B18	Capacidade para comunicarse con persoas non expertas na materia.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.

Resultados da aprendizaxe

Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
O estudante coñece e identifica os procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica, pé de risco e os parámetros clínicos patolóxicos das afeccións estruturais e funcionais do aparello locomotor en decúbito, bipedestación estática e dinámica.	A19	B1 B3 B5	C1 C2 C3 C4 C7
O estudante coñece a fisiopatoloxía do envellecemento músculo-esquelético e as principais patoloxías podolóxicas no adulto maior así como as características propias da marcha neste grupo.	A19	B1 B9 B18	C2 C3
O estudante coñece o desenvolvemento e os cambios fisiolóxicos da extremidade inferior así como as características da marcha nas diferentes etapas do crecemento.	A19	B1 B9 B18	C2 C3
O estudante coñece e identifica as patoloxías do membro inferior características da etapa infantil que inflúen no pé e a marcha e as pautas xerais de tratamento, así como coñece e identifica as principais enfermidades congénitas que poden afectar ao pé e o concepto de enfermidade rara e a actuación ante as mesmas.	A19	B1 B3 B5 B7	C1 C3

Contidos	
Temas	Subtemas
Fisiopatoloxía do envellecemento músculo-esquelético. Características da marcha do ancián	Tema 1: Epidemioloxía das lesións nos pés na poboación Xeriátrica. Tema 2: Fisiopatoloxía do envellecemento. Alteracións máis frecuentes nos pés na poboación Xeriátrica. Tema 3: Características da marcha xeriátrica.
Patoloxía Podolóxica no ancián.	Tema 4: Alteracións do 1º Radio e 1ª articulación metatarsal. Tema 5: Patoloxía dígito-metatarsal. Tema 6: Metatarsalxia no adulto maior. Tipos. Causas. Patoloxía dos sesamoideos. Tema 7: Patoloxía de retropié: Disfunción do Tibial Posterior. Talaxias no adulto maior. Síndrome dolorosa no talón. Pé cavo doloroso, síndrome do túnel do tarso e síndrome do seo do tarso.
Procesos patolóxicos do pé e sistémicos con repercusión podolóxica.	Tema 8: A Gota. Artrite Gotosa Tema 9: Artrose xeneralizada. Tema 10: Artrite Reumatoide. Outros tipos de Artrites. Tema 11: Alteracións vasculares e neurolóxicas: centrais (ACV, Parkinson) e periféricas
Cambios fisiolóxicos da extremidade inferior e características da marcha nas diferentes etapas de crecemento	Tema 12: Características especiais da atención ao paciente pediátrico. Tema 13: Embrioloxía e desenvolvemento da extremidade inferior. Tema 14: Características da marcha nas diferentes etapas do crecemento.
Deformidades congénitas. Asimetrías. Enfermidades raras e a súa repercusión no pé	Tema 15: Malformacións por defecto/exceso Tema 16: Malformacións Morfoestructurais Tema 17: Enfermidades Raras
Patoloxía podolóxica infantil.	Tema 18: alteracións do crecemento e a postura Tema 19: alteracións de cadeira e xeonllo Tema 20: alteracións do pé Tema 21: alteracións neurolóxicas centrais e periféricas Tema 22: Alteracións reumatolóxicas

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Estudo de casos	A19 B1 B3 B5 C3	10	20	30
Seminario	A19 B7 B18 C1 C4 C7	10	15	25
Proba mixta	A19 B3 C3	2	29	31
Sesión maxistral	A19 B1 B3 B9 C2	21	42	63
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	Descríbanse diferentes situacións clínicas, facilitandolle aos estudantes datos da anamnesis, motivos de consulta, datos da exploración física imaxes e probas complementarias. Ante estes datos cada grupo de estudantes deben realizar un diagnóstico xustificado e razoado da patoloxía do paciente e propor un plan integral de tratamento.
Seminario	Mediante o desenvolvemento de diferentes actividades en grupo desenvolveranse e profundarase en diferentes contidos da materia.
Proba mixta	Realizarase un exame de proba obxectiva con 70 preguntas, para superar a materia debe alcanzarse nesta proba unha cualificación de 35 puntos.
Sesión maxistral	As sesións maxistras desenvolveranse como clases expositivas-participativas durante as cales se exporán os contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, vídeo, etc. As sesións maxistras centraranse nos contidos principais do temario. A través da plataforma MOODLE(https://campusvirtual.udc.es/moodle/)ofreceranse materiais escritos cos contidos BASICOS do temario.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Estudo de casos	A atención personalizada desenvolverase de forma programada nos horarios do profes@r de atención ao estudante, esta atención poderá desenvolverse de forma virtual ou presencial.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Estudo de casos	A19 B1 B3 B5 C3	Cada grupo de traballo entregará un dossier sobre os casos traballados, a argumentación do diagnóstico e o plan de tratamento. Establecerase durante a planificación do curso a data de entrega dos devanditos dossiers.(valor 5). Só se puntuará o traballo dos casos traballados cando o estudante asista ao 80% das sesións presenciais, con excepción dos estudantes de matrícula parcial aos que se lles indicará os casos que deben traballar e a data de entrega. O día do exame final oficial da materia incluíranse dous casos clínicos no que cada estudante debe resolver de forma individual un caso .(valor 15). O estudante debe alcanzar polo menos a metade da puntuación en cada unha das partes. Na convocatoria de Xullo se o estudante non alcanzou a puntuación deberá obter na proba de casos clínicos o 90% da puntuación (13,5 puntos sobre 15)	20

Seminario	A19 B7 B18 C1 C4 C7	As actividades relacionadas cos seminarios é obrigatorio asistir ao 80% das sesións presenciais e non se poden recuperar ou substituír por outras actividades da materia; con excepción dos estudantes de matrícula parcial para os que se programasen actividades específicas cando se presente a situación. Realizaranse 4 actividades (en grupo ou individuais) con cualificacións de 2.5 puntos cada actividade. Para aprobar a materia é necesario sumar polo menos 5 puntos dos seminarios. Na convocatoria de Xullo no caso de que o estudante non asistise aos seminarios deberá responder a 2 preguntas que teran un valor de 10 puntos e alcanzar nas mesmas polo menos un 80% da puntuación outorgada ás mesmas.	10
Proba mixta	A19 B3 C3	Realizarase un exame de proba obxectiva con 70 preguntas, para superar a materia debe alcanzarse nesta proba unha cualificación de 35 puntos.	70

Observacións avaliación

As cualificacións dos estudos de casos os seminarios só computarán na cualificación final se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. No caso de non se presentar ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, as cualificacións dos estudos de casos e os seminarios computarán na segunda oportunidade se se supera o 50% da cualificación da proba mixta. As cualificacións de estudos de casos e seminarios unha vez superadas poderán conservarse, previa solicitude do estudante, durante 1 curso académico. Nas seguintes matriculas os estudantes deberán cursar obrigatoriamente todas ás actividades. A cualificación de No Presentado outorgarase no caso de que non se presente á proba mixta. A cualificación de matrícula de honra, dado o seu carácter graciabile, concederase automaticamente aos estudantes que obteñan un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis estudantes con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase a todos os estudantes para a realización dunha proba específica de desempate, proba que consistirá en novo exame de características similares ás da proba mixta, exame que se fixará en data e hora de acordo cos interesados/ás. En caso de non existir ningún estudante con cualificación de 10, todos os estudantes que obteñan unha cualificación media superior a 9.0 requisito básico para optar á matrícula de honra, poderá optar á matrícula de honra logo de solicitude ao profes@r e mediante a superación da proba anteriormente descrita. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor resérvase a potestade de outorgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito mínimo, puidesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a actitude mostradas durante o desenvolvemento da materia. Estudantes en matrícula parcial: Os estudantes en matrícula parcial deben de comunicalo obrigatoriamente ao profes@r responsable da materia ao inicio do curso (1ª semana). Para este alumnado a cualificación dos seminarios e os estudos de casos pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o estudante realizará de forma autónoma. Oportunidade adiantada de avaliación: Os estudantes que se encontren nos supostos recollidos na normativa de xestión académica da UDC dispoñerán desta opción para superar a materia mediante unha proba escrita de características similares á a recollida no proceso de avaliación que terá un peso do 100% da cualificación final

Fontes de información

Bibliografía básica	- A. DIMEGLIO (1999). ORTOPEDIA INFANTIL COTIDIANA. Barcelona: Masson - Tachdjian (1999). Ortopedia Clínica Pediátrica. Madrid: Panamericana - Drenann (2010). The child's Foot & Ankle. Philadelphia: Wolters Kluwer - Minguella (2003). Malformaciones del Pie. Barcelona: Masson - Thomson & Volpe (2001). Introduction to podopediatrics. London: Churchill livingstone - Angela M Evans (2010). The Pocket Podiatry Guide. Paediatrics. London: Churchill Livingstone - Menz Hylton. "Foot Problems in older people". 1ª Edición. 2008. Churchill Livingston. Elsevier.- Herbaux Isabelle et al. "Podología Geriátrica". 1ª Edición. 2007. Ed. Paidotribo.- Banks Alan, et al. "McGlamry's comprehensive textbook of foot and ankle surgery". Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins 2001.- Munuera Martínez P. "El primer radio: biomecánica y ortopodología". Santander. Ed Exa. 2009.- Harrison. "Principios de Medicina Interna". 17ª Edición. 2009. Ed. Mc Graw-Hill Interamericana Editores.
Bibliografía complementaria	- Revista Internacional de Ciencias Podológicas - Journal of the American Podiatric Association (JAPMA).

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía humana xeral/750G02001

Anatomía específica do membro inferior/750G02002

Fisioloxía xeral/750G02003

Fisioloxía de sistemas/750G02004

Patoloxía xeral/750G02008

Biomecánica do membro inferior/750G02013

Ortopodoloxía 1/750G02017

Ortopodoloxía 2/750G02018

Patoloxía Podolóxica 1/750G02021

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Podoloxía Preventiva/750G02015

Dermatoloxía/750G02026

Materias que continúan o temario

Prácticum 2/750G02034

Prácticum 3/750G02035

Observacións

Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de traballo de seminarios e casos clínicos para configurar o cronograma, polo que é básico asistir a esa primeira clase da materia, aqueles alumnos que non asistan a esa primeira sesión serán incluídos nos grupos de forma arbitraria para conseguir o equilibrio numérico entre estes. Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir co obxectivo da acción número 5: "Docencia e investigación saudable e sustentable ambiental e social" do "Plan de Acción Green Campus Ferrol": A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase entregándose en formato dixital e en papel sen empregar plásticos, con impresións a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural tendo en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais. Facilitarase a plena integración do alumnado que por razóns físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso axeitado, igualitario e proveitoso á vida universitaria. Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas, e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade, no caso de detectar situacións de discriminación por razón de xénero tomaranse medidas para corrixilas. Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel obtido a través da internet, sen indicación expresa da súa procedencia e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese haber lugar tras o correspondente procedemento.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías